

شاهد ندیر، نمایشنامه‌نویس برجسته‌ی پاکستانی و سرپرست تئاتر مشهور اجوگا است.

شاهد ندیر در سال ۱۹۴۷ در سوپور در کشمیر متولد شد. هنگامی که خانواده‌اش مجبور شدند پس از جنگ میان هند و پاکستان بر سر ایالت مورد نزاع کشمیر، به پاکستان تازه تاسیس مهاجرت کنند، در سن حساس یک سالگی پناهنده شد. او در لاهور پاکستان زندگی کرد و در آنجا در دانشگاه پنجاب دوره‌ی کارشناسی ارشدش را در رشته‌ی روانشناسی گذراند. او نخستین نمایشنامه‌اش را در دوران دانشجویی نوشت اما زمانی به طور خاص نمایشنامه‌نویس شد که در تبعید سیاسی‌اش در لندن، برای گروه تئاتر دگراندیش پاکستانی، اجوگا - تاسیس شده توسط مدیحه گوهر کنشگر متری که بعداً با او ازدواج کرد - نمایشنامه می‌نوشت. شاهد ندیر مولف بیش از ۵۰ نمایشنامه به زبان‌های پنجابی و اردو است و چندین اثر اقتباسی از برشت را هم به رشته‌ی تحریر در آورده است.

او با تلویزیون پاکستان به عنوان تهیه‌کننده و عضو ارشد مدیریت در ارتباط بوده است. او سه بار تحت حاکمیت دولت‌های نظامی به خاطر مخالفت با حکومت نظامی زندانی شده و از سوی سازمان عفو بین‌الملل به عنوان زندانی عقیدتی پذیرفته شد. در زندان معروف میانوالی شروع به نوشتن نمایشنامه‌های آخر هفته کرد که به دست و برای زندانیان اجرا می‌شد. او بعدها به عنوان مسئول هماهنگی بین‌المللی کمپین و مسئول ارتباطات آسیا-پاسفیک سازمان عفو بین‌الملل مشغول به کار شد. او عضو موسسه پژوهش گتی، پن اینترنشنال، و موقوفه ملی برای دموکراسی (آمریکا) است. او عضو شبکه تئاتر بدون مرز نیز هست.

نمایشنامه‌های شاهد ندیر به طور گسترده در پاکستان و هند اجرا و منتشر شده‌اند. نمایشنامه‌های او در سرتاسر جهان نیز اجرا شده‌اند، از جمله بلها در تئاتر هم‌رسمیت (لندن، انگلستان)، ترموی (گلاسگو، اسکاتلند، انگلستان)، و هلسینگنور (دانمارک)، آمریکا چالو در مرکز هنرهای نمایشی دیویس، دانشگاه جورج تاون، واشینگتن (آمریکا)، بالاشاه در تئاتر بلک باکس (اسلو، نروژ)، برقع و اگانزا در آمریکا در

تئاتر براوا برای زنان (سان فرانسیسکو)، تیره در بزرگراه (سانتامانیکا) و تئاتر رو (نیویورک) و دارا در تئاتر لیتلتن لندن (انگستان) و دانشگاه کارولینای شمالی، چپل هیل (آمریکا).

نمایشنامه‌های او به انگلیسی ترجمه شده و توسط انتشارات دانشگاه آکسفورد، نیک هنر و در مجموعه‌های متعدد به چاپ رسیده است. او در سال ۲۰۰۹ از رئیس‌جمهور پاکستان مدال افتخار نمایش را دریافت کرد. او نمایش‌هایی را نیز برای صحنه و تلویزیون کارگردانی کرده و فستیوال‌های تئاتر برای صلح را در هند و پاکستان سازماندهی کرده است. او برای روزنامه‌های برجسته‌ی پاکستانی و هندی و سرویس اردوی بی بی سی می‌نوشته است. او مستندهایی درباره‌ی موضوعات فرهنگی از جمله موزای لاهور، لباس‌های پنجابی، اقبال شاعر و صادقین نقاش ساخته است.

نمایشنامه‌های شاهد ندیر به خاطر موضوعات مرتبط اجتماعی و گاه تابو همچون افراطی‌گری مذهبی، خشونت علیه زنان، تبعیض علیه اقلیت‌ها، آزادی بیان، اقلیم، صلح و صوفی‌گری مورد توجه قرار گرفته است. بسیاری از نمایشنامه‌های او به موضوعات تجزیه‌ی جنوب آسیا و میراث فرهنگی مشترک منطقه می‌پردازد. او با مهارت موضوعات سیاسی و اجتماعی معاصر را با اشکال سنتی و میراث فولکلور ترکیب می‌کند تا تئاتری سرگرم‌کننده و تفکربرانگیز ارائه کند. موسیقی بخشی جدایی‌ناپذیر از تولیدات تئاتری اوست. او در موسسه‌ی هنرهای نمایشی اجوگا و موسسه‌ی هنر و فرهنگ لاهور، هنر نوشتن را تدریس می‌کند.